

Foto: Eivind Senneset

ÅRSRAPPORT 2023 LEKTORSENTERET UIB

OM LEKTORSENTERET	3
BAKGRUNN OG MANDAT	3
ANSATTE OG TILKNYTTET KOMPETANSE	4
BUDSJETT 2023	5
REGNSKAP 2023	6
NØKKELTALL LEKTORUTDANNINGEN	8
STUDIEPROGRAM OG ENHETER	8
STUDENTER OG KANDIDATER	8
PRAKSIS	11
STYRER OG UTVALG	12
STYRINGSGRUPPEN	12
FELLES PROGRAMSTYRE	12
PRAKSISUTVALGET	13
NASJONALE OG REGIONALE UTVALG	13
TILSKUDDSDORDNINGEN - DEKOMP OG KOMPETANSELØFTET	14
PRIORITERTE SAKER I 2023	15
SLUTTFØRING AV REDESIGN-PROSJEKTET – NYTT STUDIELØP FRA 2024	15
SKOLESAMARBEID OG PARTNERSKAP	16
OPPFØLGING AV NOKUT-EVALUERING AV LEKTORUTDANNING TRINN 8-13	17
LÆRERNES DAG	17
ARRANGEMENT OG MØTEPLASSER	18
REKRUTTERING	20
APPENDIX:	21
STYRINGSSTRUKTUREN I LEKTORUTDANNINGEN	21

OM LEKTORSENTERET

Bakgrunn og mandat

Den 17.06.2021 vedtok universitetsstyret ny organisering av lektorutdanningen ved Universitetet i Bergen, der det mest sentrale tiltaket var en etablering av et faglig-administrativt lektorsenter. Den overordnede målsettingen for lektorsenteret er å styrke lektorutdanningen ved UiB. Lektorsenteret skal gi lektorutdanningen en enhetlig representasjon innad og utad, bidra til et sammenhengende faglig og organisatorisk innhold og en bedret studieopplevelse.

Etableringen av lektorsenteret startet med konstituering av faglig leder 1. august 2021 og senteret er administrativt organisert under Studieavdelingen. Den 14. mars 2022 ble senteret offisielt åpnet i egne lokaler i Langes gate 3. Fra mars 2024 ligger lektorsenteret til Christies gate 20, med god tilgjengelighet og lokaler som gjør senteret lett tilgjengelig for samarbeidsfakultet, -institutt, studenter og eksterne samarbeidspartnere.

Lektorsenteret er ledet av en senterleder i faglig stilling. Lektorsenteret har faglig-administrativt ansvar for lektorutdanningen (5LU og PPU) ved UiB. Dette innebærer et ansvar for å løfte opp faglige og administrative problemstillinger til diskusjon når det er behov for å samhandle på tvers av fakultetsgrensene. Senteret har saksforberedende og utøvende myndighet i overenstemmelse med vedtak i styringsgruppen og felles programstyre, og det har sekretariatsansvaret for begge disse organene.

Lektorsenteret skal:

- Skape møteplasser som støtter opp om integrasjon mellom disiplin-fag og profesjonsfag (inkl. praksis) i lektorprogrammene.
- Være pådriver for å skape et felles lærerutdanningsmiljø for studenter og ansatte, bl.a. gjennom faglig-sosiale arrangement.
- Støtte opp under praksisnær og tverrfakultær forskning og utvikling på skolerlevant forskning lokalt ved UiB.
- Støtte opp om at det disiplin-faglige og profesjonsfaglige tilbudet er i tråd med gjeldende rammeplaner og nasjonale retningslinjer for lektorutdanning.
- Initiere og følge opp institusjonelt samarbeid innenfor lektorutdanning utenfor UiB.
- Drifte, koordinere og ha budsjett- og tilsynsansvar for ordningen Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp).
- Ha emneansvar for praksisemnet.
- Organisere og drifte praksis og samarbeide med universitets- praksis-, og partnerskoler.
- Fastsette semestermatrisen for praksis i lektorutdanningene etter innspill fra fakultetene, med det formål å sikre kollisjonsfrie timeplaner.
- Rådgi fakultetene om opptaksrammer og dimensjonering på lektorprogrammene.
- Ha ansvar for studentrekruttering i samarbeid med fakultetene.
- Følge ressursbruken i lektorutdanningen og rapportere til styringsgruppen.
- Være kontaktpunkt for lektorstudentenes fagutvalg (FIL).

Ansatte og tilknyttet kompetanse

Faste stillinger

Senteret har sju faste stillinger, der fem er faste administrative stillinger ansatt ved Studieavdelingen. De to vitenskapelige stillingene har arbeidssted ved lektorsenteret og oppgaver knyttet til faglig ledelse og utvikling i lektorutdanningen. Forskningsdel og ansettelse er ved fakultet, hhv Det humanistiske fakultet for faglig leder¹ og Det psykologiske fakultet for praksiskoordinator.

Faglig leder, professor: Endre Brunstad

Faglig praksiskoordinator, førsteamanuensis: Hilde Beate Selbervik

Seksjonssjef: Ranveig Lote

Adm. programkoordinator: Aud Irene Mehammer

Adm. praksiskoordinator: Anne Sophie Aarestrup Krayou

Adm. praksiskoordinator: Hege Ekeland

Koordinator for desentralisert kompetanseutvikling: Vigdis Berg

Ansatte

Endre Brunstad

Anne Sophie
Krayou

Hege Ekeland

Ranveig Lote

Aud Irene
Mehammer

Hilde Beate
Selbervik

Vigdis Berg

Partnerskapsstillinger/delte stillinger

Lektorsenteret ansatte i april/mai 2023 fire delte stillinger/partnerskapsstillinger i midlertidige engasjement frem til sommer 2024, hver med 25 % stillingsandel. Stillingene er finansiert av øremerkete partnerskapsmidler fra Kunnskapsdepartementet til lærerutdanning. De tilsatte partnerne har hovedstilling som lektorer ved noen av UiBs samarbeidsskoler og har bidratt til at praksisfeltets perspektiver har kommet inn i utviklingsarbeidet ved lektorsenteret knyttet til praksisordning og skolesamarbeid. De fire partnerskapsstillingene har vært besatt av Merethe W. Foer, Nordahl Grieg vgs, Hilde Elise Lundervold, Olsvikåsen vgs., Vibeke G. Kessner, Knarvik vgs, og Kristin Eikanger, Rothaugen skole.

Studentambassadør

I juni 2023 ansatte lektorsenteret lektorstudent Emilie Kampen Kolberg som studentambassadør i 12 % stilling i et pilotprosjekt for arbeid med rekruttering og profilering av lektorutdanningen i sosiale medier. Pilotprosjektet var et samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen (KA) og studentambassadøren har inngått i studentambassadørteamet ved KA. Studentambassadøren har likevel arbeidet spesifikt med profilering av lektorutdanningen. Ansettelsen ble videreført i fast stilling fra desember 2023.

¹ Faglig leder har p.t. midlertidig engasjement og fakultetstilknytningen er ikke fast for denne stillingen.

Prosjektansvarlige tilknyttet tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og skole

Senteret har knyttet til seg enkelte medarbeidere i mindre deltidsengasjement tilknyttet dekompprosjekter. I 2023 har senteret hatt to slike engasjement for partnerskapsarbeid med skoleiere og skoler i Vestland fylkeskommune og Øygarden kommune. Lektorsenteret har også arbeidsledelse for en 20 % førsteamanuensis med ansettelse på Infomedia som jobber med dekompprosjekt i Vestland fylkeskommune.

Arbeidsledelse for LUA-nettverket

Lektorsenteret koordinerer i tillegg det administrative samarbeidsnettverket LUA (lektorutdanningsadministrasjonen) der fakultetenes administrative koordinatorene samarbeider på tvers. Seksjonssjefen ved lektorsenteret har arbeidsledelse for medarbeiderne i LUA. LUA har arbeidsplass ved lektorsenteret en dag per uke.

Budsjett 2023

Lektorsenterets budsjettildeling dekker lønnsmidler, husleie og fellesfaglige aktiviteter i lektorutdanningen. Felles programstyre gir innspill til budsjett og planer for faglige aktiviteter og styringsgruppen behandler budsjett og regnskap for tildelingene som lektorsenteret forvalter. I 2023 ble budsjett for Lærernes dag overført til lektorsenteret sammen med ansvaret for gjennomføring av dette arrangementet.

Praksisbudsjettet dekker utgifter til praksisplasser, reiseutgifter for studenter i praksis og utgifter til gjennomføring av kampuspraksisdager (i nåværende ordning kalt temaseminar).

Tabell 1. Budsjettildeling lektorsenteret og praksisbudsjett 2023:

Budsjettpost/delprosjekt	Budsjett 2023
Lektorsenter og lektorutdanning	8 238 000
Praksisbudsjett	8 943 000
Totalt	17 143 000

Tabell 2: Øremerkede midler til partnerskap i lærerutdanning², tildeling i 2023 pluss rest fra 2022:

Tildeling 2023	Rest 2022	Årsbudsjett 2023
600 000	792 000	1 392 000

² Øremerket tildeling over statsbudsjettet knyttet til strategien *Lærerutdanning 2025*.

Regnskap 2023

Lektorsenteret

Regnskapet for lektorsenteret i 2023 viser et overforbruk på lønnsmidler som blant annet skyldes ikke budsjetterte økte pensjonskostnader, lønnsøkning og studentambassadørstilling. Finansieringen for studentambassadørstillingen er likevel dekket av avsetningen til rekruttering i lektorsenterets budsjett.

Under interne transaksjoner har vi et underskudd på ca 500 000 som skyldes husleie som det ikke var budsjettert for. Dette har sammenheng med deling av lokaler med studieavdelingen som opphørte i løpet av 2023. Lektorsenterets andel av husleien i 2023 økte i den anledning med vel 500 000.

Tabell 3: Regnskapstall lektorsenteret, delprosjekt lektorsenter:

	Budsjett	Kostnadsført	Saldo
5 Lønnskostnad	4 269 066	4 558 072	-289 006
6 Annen driftskostnad	2 235 494	1 789 357	446 137
7 Annen driftskostnad, fortsettelse	65 160	255 359	-190 199
9 Interne transaksjoner	1 668 280	2 176 601	-508 321
Sum	8 238 000	8 779 389	-541 389

Praksisbudsjettet

Praksisbudsjettet dekker kostnader til praksisplasser i skolen, reiseutgifter for studenter i praksis og utgifter til kampusbasert praksis (temaseminar). Regnskapstallene for 2023 viser et overforbruk på ca 807 000, men det reelle forbruket på praksisbudsjettet i 2023 er på 8 368 000, dvs. et reelt underforbruk. Differansen på 1 376 000 skyldes at en regning for praksisplasser høsten 2022 i Vestland fylkeskommune er regnskapsført i 2023.

Tabell 4: Regnskapstall for praksisbudsjettet 2023:

Status	Sum
Årsbudsjett	8 937 000
Regnskap hittil i år	9 743 758
Avvik hittil i år	-806 758

Gjennomføring av aktiviteter under Fellesaktiviteter i lektorutdanningen

Aktivitetene i tabell 5 oppsummerer budsjettavsetningene til de faglige prioriteringene som er etablert i lektorutdanningen ved UiB og som behandles i styringsgruppen for lektorutdanningen. Avslutningsseremonien og lektorutdanningekonferansen dekkes i spleiselag mellom samarbeidende fakultet og lektorsenteret, mens de øvrige postene dekkes av tildelingen til delprosjekt 103415100 lektorsenter.

Mer informasjon om enkeltposter finnes under Arrangement og møteplasser og Viktigste saker i 2023.

Tabell 5: Fellesaktiviteter i lektorutdanningen³

	Budsjett	Regnskap
Fellesaktiviteter for lektorutdanningen	950 160	699 000
Fagutvalget for lektorutdanningen (FIL)	50 000	50 000
Avslutningsseremoni	85 000	92 000
Lektorutdanningskonferansen	300 000	281 000
Fagfellesamling	30 000	20 000
Koordinatorsamling	100 000	0
Redesign	70 000	65 000
Reiser, konferanser, seminarer, m.m.	65 160	55 000
Rekruttering 5LU og PPU	100 000	47 000
Møteplasser	100 000	87 000
Praksisutvalget	50 000	2000
Lærernes dag	1 000 000	940 000

Partnerskapsmidler

Partnerskapsmidlene har blitt brukt til lønnsmidler for fire 25 % partnerskapsstillinger fra mai/juni 2023. Stillingene har varighet ut juni 2024. De gjenstående midlene på ca 800 000 er dermed delvis disponert og vil bli brukt i 2024. Restsummen fra disse midlene slås sammen med tildelte midler til partnerskap/lærerutdanning for 2024, jfr. budsjett for 2023 (sak 27/23, 14.12.2023).

Tabell 6: Regnskapsdetaljer partnerskapsmidler:

	Årsbudsjett	Regnskap 2023	Gjenstående
Tildeling 2023 + rest 2021-2022	1 392 000	590 605	801 394

³ Det kan ikke tas ut ferdiglagde regnskapsrapporter på dette nivået. Siden det likevel kan være nyttig for styringsgruppen å se i hvilken grad planlagte aktiviteter fra budsjettsaken er fulgt opp, er det gjort et manuelt arbeid med å sammenfatte kostnader for aktiviteter under de ulike postene i vedtatt budsjett. Tallene er avrundet og må forstås som veiledende.

⁴ *Rekruttering*

Det er kostnadsført ca. 47 000 i 2023. I tillegg er det brukt ca 45 000 som blir kostnadsført i 2024.

NØKKELTALL

LEKTORUTDANNINGEN

Studieprogram og enheter

Lektorutdanningen ved UiB omfatter fem femårige lektorprogram (5LU) og en ettårig praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) som tas som påbygg etter master. Totalt omfatter den femårige lektorutdanningen ved UiB fire fakultet, elleve institutt og tolv disiplin-fag (fag 1 og fag 2), i tillegg til pedagogikk og fagdidaktikk. De eldste programmene ble opprettet i 2004 og UiBs lektorutdanning har dermed 20-årsjubileum i 2024. Lektorprogrammet i historie eller religionsvitenskap startet opp i 2016 og lektorprogrammet i samfunnsfag startet opp i 2021.

- Lektorprogrammet i fremmedspråk tilbyr master i engelsk, fransk, tysk og spansk (Det humanistiske fakultet, 2004).
- Lektorprogrammet i nordisk tilbyr master i nordisk (Det humanistiske fakultet, 2004).
- Lektorprogrammet i historie eller religionsvitenskap tilbyr master i historie og religionsvitenskap (Det humanistiske fakultet, 2016).
- Lektorprogrammet i samfunnsfag tilbyr master i sosiologi (Det samfunnsvitenskapelige fakultet, 2021)
- Lektorprogrammet i matematikk og naturfag tilbyr master i matematikk, fysikk, kjemi og biologi (Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, 2004).
- Praktisk-pedagogisk utdanning tilbyr pedagogisk utdanning basert på alle fagene innenfor lektorprogrammene, i tillegg til noen flere skolefag. (Det psykologiske fakultet).

Studenter og kandidater

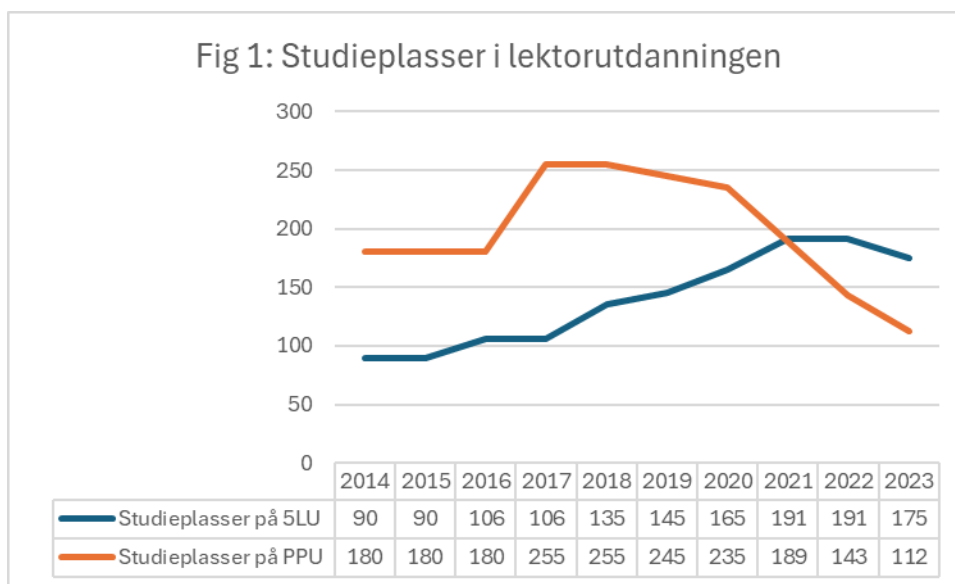
Lektorutdanningen ved UiB omfattet totalt rundt 800 studenter i 2023, der ca 760 studenter tilhører femårig lektorutdanning (5LU) og ca 40 studenter tilhører PPU.

Studieplasser

Med bakgrunn i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 og en treårig utfasing av tidligere tildelte studie-plasser fra Utdanningsløftet 2020 ble det kuttet 16 lektorstudie-plasser ved Det humanistiske fakultet (HF), jfr sak [39/22 i styringsgruppen 15.12.22](#).

PPU er inne i en nedbyggingsfase av studie-plasser, etter vedtak om omgjøring av PPU-plasser i [styringsgruppen 26.10.20, sak 39/20](#). Omgjøringen var et resultat av nedgang i søkere til PPU etter at masterkravet ble innført f.o.m. 2019. Nedbyggingen er slutført i 2025 og PPU vil da ha totalt 70 studie-plasser.

Figur 1 viser antall studieplasser i på 5LU og PPU for 2014 – 2023:

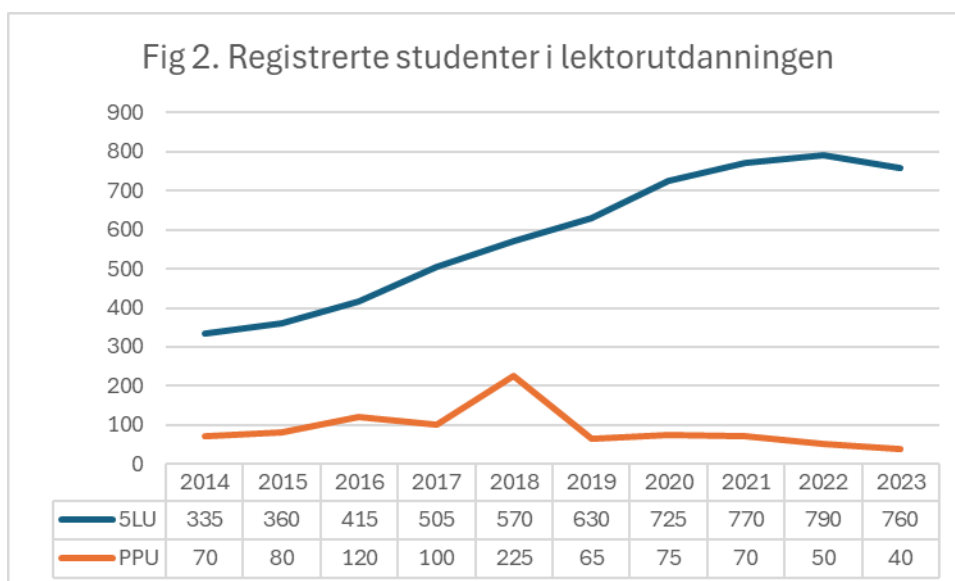

Tallene er hentet fra Tableau og opptaksrammer for UiB

Registrerte studenter

For første gang viser antall registrerte studenter på 5LU en nedgang. Nedgangen er på ca 30 studenter og sammenfaller med at søknads- og opptakstallene også var lavere enn dette. Nedgangen i studenttallet på PPU har fortsatt og er nede på et kritisk nivå.

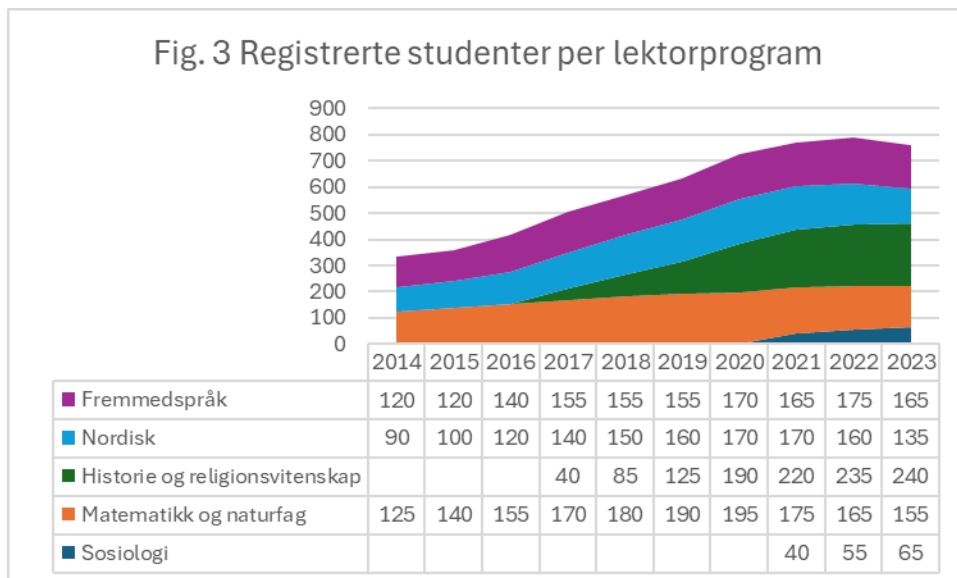
Figur 2 viser antall registrerte studenter på 5LU og PPU for 2014 – 2023:

Tallene er hentet fra DBH

Nedgangen i studenttall er størst på lektorprogrammet for nordisk, men gjelder også for lektorprogrammene for fremmedspråk og matematikk og naturfag. Lektorprogrammene for historie & religionsvitenskap og sosiologi viser vekst. Lektorprogrammet i sosiologi har kun hatt tre opptak og vil først være fullt utbygd i 2025. Dersom de tar opp 17 studenter (tilsvarende antall studieplasser) per år frem til 2025 vil de ha en studentmasse på rundt 100 studenter (avhengig av frafall).

Figur 3 viser antall registrerte studenter per lektorprogram for 2014 – 2023:

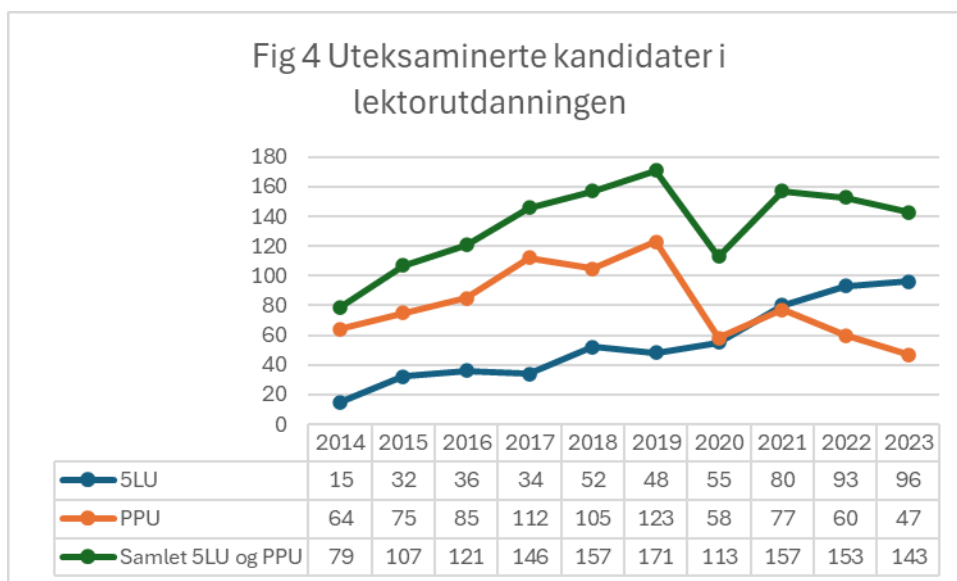

Tallene er hentet fra DBH

Uteksaminerte kandidater

Utviklingen i uteksaminerte kandidater følger utviklingen i studenttallet og en økning i antall uteksaminerte studenter fra 5LU er derfor forventet. Med bakgrunn i at PPU er et ettårig studieløp vises nedgangen i uteksaminerte studenter, i takt med studenttallet, tydeligere.

Figur 4 viser antall uteksaminerte studenter i lektorutdanningen i perioden 2014 – 2023:

Tallene er hentet fra Tableau

PRAKSIS

Praksis i lektorutdanningen omfatter fem praksisperioder gjennom det femårige studieløpet; tre kortpraksisperioder i hhv. 1., 3. og 5. semester og to langpraksisperioder i 7. og 8. semester.

I tillegg er det to praksisperioder i ettårig praktisk-pedagogiske utdanning.

I lektorprogrammet for matematikk og naturfag har studentene mulighet til å ha langpraksis ved The Cape Academy of Mathematics, Science and Technology Education i Sør-Afrika. Høsten 2023 hadde fire studenter praksis ved skolen.

Gjennomføring av praksis i 2023

Våren 2023:

Det gjennomføres to langpraksisperioder i vårsemesteret, siste praksisperiode i PPU og siste langpraksisperiode i femårig lektorutdanning.

	Studenter	Antall skoler
Praksis i andre semester av PPU: PPUPRA102	47	15
Langpraksis 8. semester av lektorutdanningen: LAPRA102	126	20
Samlet antall	173	35

Høsten 2023:

I løpet av høstsemesteret blir det gjennomført fem praksisperioder som er knyttet til ulike studieår og program. Tre kortpraksisperioder og en langpraksisperiode i den femårige lektorutdanningen, i tillegg til første praksisperiode for PPU-kullet.

	Studenter totalt	Antall skoler
Praksis i første semester av PPU: PPUPRA101	35	13
Langpraksis 7. semester av 5LU: LAPRA101	115	18
Kortpraksis i første semester av 5LU: KOPRA101	154	16
Kortpraksis i tredje semester av lektorutdanningen: KOPRA102	125	22
Kortpraksis i femte semester av lektorutdanningen: KOPRA103	132	18
Samlet antall	642	98 ⁵

Temaseminar/kampusbasert praksis

Hvert høstsemester arrangerer UiB fire temaseminar på kampus for lektorstudentene på ulike

⁵ Samlet antall skoler viser ikke enkeltskoler. Flere av skolene tar imot studenter i ulike praksisperioder. Totalt antall skoler vi brukte høsten 2023 er ca. 50.

studieår. Disse dagene er obligatoriske, kampusbaserte praksisdager og dekker tema forankret i rammeplanen for lektorutdanning 8-13, som går på tvers av fag og skolepraksis.

Temaseminar høsten 2023:

- Mobbing
- Demokrati og medborgerskap
- Ungdom i vanskelige situasjoner
- IKT i skolen

Praksiskostnader

Kostnader for praksis omfatter godtgjørelse til skolene, studentrefusjoner for transport til praksisstedet og kostnader for temaseminar/kampusbasert praksis, der den klart største kostnaden er godtgjørelsen til skolene. UiB betaler skolene en fast sats per student basert på praksisperiodens varighet.

Tabell 7: kostnader utbetalt for praksisplasser i 2023:

	Vår 2023	Høst 2023	Samlet 2023
Vestland fylkeskommune	2 626 115	1 341 115	3 967 230
Bergen kommune	594 468	1 738 423	2 332 881
Omegnsskoler	152 880	749 153	902 033
Private skoler	575 358	165 557	740 915
Totalt	3 948 821	3 994 248	7 943 059

STYRER OG UTVALG

Styringsgruppen

Styringsgruppen hadde følgende møter i 2023: 15. februar, 3. mai, 5. oktober og 14. desember.

Viktigste saker:

- Redesign av lektorutdanningen: vedtak av ny studiemodell 15. februar, drøftinger om ressurspørsmål.
- Budsjett, regnskap og årsmelding
- Innspill til høringer og stortingsmeldinger
- Rekruttering til lektorutdanning og PPU
- Lærernes dag

Felles programstyre

Felles programstyre hadde følgende møter i 2023: 1. februar, 22. mars og 10. mai, 14. juni, 7. september, 13. november og 7. desember.

Viktigste saker:

- Redesign-prosessen, Emneplaner for praksis og profesjonsfag i ny modell⁶
- Innspill til budsjett 2024
- Lektorutdanningskonferansen og forskningsdagen 2023
- Fagfellerapporter og ekstern fagfellesamling
- Internasjonalisering i lektorutdanningen
- Innspill til høringer og stortingsmeldinger
- Lærernes dag 2024

Praksisutvalget

Praksisutvalget hadde følgende møter i 2023: 3. februar, 14.mars, 16.mai, 13. juni, 2.oktober og 28.november.

Viktigste saker:

- Innspill om redesign, emnebeskrivelser for praksis og KPDager
- Universitetsskoleavtaler
- MOSO pilot for å heve veiledningskvalitet og læringsutbytte for studenter i praksis

Nasjonale og regionale utvalg

- UHR-lærerutdanning: Lektorsenteret representerer UiB
- Nasjonale fagorgan for lektorutdanning og PPU: Lektorsenteret og Det psykologiske fakultet representerer UiB
- Nasjonalt fagorgan for ph.d.-utdanningen i lærerutdanning: Lektorsenteret representerer UiB,
- Ny i Vestland: Lektorsenteret representerer UiB i styringsgruppen for Ny i Vestland (regional ordning for veiledning av nyutdannede lærere i Vestland fylke)
- Regionalt nettverk for å styrke UH-institusjonenes partnerskapsrolle i arbeidet med lokal kompetanseutvikling i regionen: Lektorsenteret deltar og koordinerer UiBs øvrige representasjon.
- Regionalt nettverk for etter- og videreutdanning i regionen: Lektorsenteret og UiB Videre representerer UiB.
- Nasjonalt nettverk for Kompetanseløftet: Lektorsenteret deltar og koordinerer UiBs faste representanter fra ulike fagmiljøer ved UiB.
- Samarbeidsforum for tilskuddsordningen i Vestland (v/Statsforvalteren): Lektorsenteret representerer UiB.

⁶ Sluttført januar 2024 med behandling av studieplanene for alle program.

TILSKUDDSORDNINGEN - dekomp og kompetanseløftet

UiB deltar i to av ordningene i *tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i skole og barnehage*: Dekomp (vgs og grunnskole) og Kompetanseløftet (spesialpedagogikk og inkludering). Samarbeidet i disse ordningene er en viktig del av partnerskapsarbeidet mellom UiB og skolefeltet.

Det er statsforvalteren i hvert fylke som forvalter tilskuddsordningen, mens lektorsenteret representerer UiB i ordningen og overfor skoleeiere og statsforvalter. I 2023 har UiB hatt samarbeid med til sammen åtte skoler i tre kompetanseregioner: Øygarden kommune, Vestland fylkeskommune og Friskolenettverket for videregående skoler.

Tildeling fra Statsforvalteren til UiB i 2023, utviklingsprosjekt i dekomp:

Kompetanseregion	Tildeling
Vestland fylkeskommune	1 487 664
Friskolenettverket VGS	628 410
Øygarden	667 338
Totalt	2 783 411

Eksempler på tema for utviklingsprosjektene er digital didaktikk og inkludering, praktisk og virkelighetsnær opplæring, vurdering, utvikling av profesjonsfellesskap, tverrfaglighet og elevaktive læringsformer.

Tildeling fra Statsforvalteren til UiB i 2023, utviklingsprosjekt i kompetanseløftet⁷

Tildelingen til utviklingsprosjekt i samarbeid med Vestland fylkeskommune var på kr. 552 530. Temaer for samarbeidet er å bygge laget rundt elevene for en god og inkluderende opplæring og kompetanseutvikling for bedre å kunne legge til rette for elever med særskilte behov i ordinære klasser.

⁷ Oppfølgingen og kontakten med skoleeier og skoler har vært utført ved institutt for pedagogikk.

PRIORITERTE SAKER I 2023

Slutføring av redesign-prosjektet – nytt studieløp fra 2024

Prosjekt redesign – oppstart og gjennomføring

Prosjekt redesign av lektorutdanningen startet planleggingen av en omfattende redesignprosess høsten 2021 som skulle «bedre innplassering av praksis og å styrke sammenhengen mellom praksis og undervisningen i disiplin-fag, fagdidaktikk og pedagogikk». Prosjektet er slutført våren 2024, og opptak etter ny modell skjer høsten 2024. Redesign-prosjektet er således fullført innen tidsplanen, etter et utstrakt samarbeid mellom fakultet, institutt og lektorsenter.

Prosjektet har vært ledet av faglig leder ved lektorsenteret, Endre Brunstad, og hatt administrativ oppfølging fra lektorsenteret og studieavdelingen. Felles programstyre og styringsgruppen for lektorutdanningen har vært tett involvert i arbeidet.

En prosjektgruppe med medlemmer fra de fem lektorprogrammene, lektorsenteret, UiB læringslab og studentene har arbeidet fra juni 2022 og ut høsten 2023. Prosjektgruppen vil møtes våren 2024 og høsten 2024 for semestervise evalueringsmøter for å planlegge og følge opp implementeringen av ny modell.

Aktiviteter i 2023

Arbeidet i 2023 har hatt fokus på utarbeiding av emneplaner, studieplaner og praksisordning i tråd med ny modell, som ble endelig vedtatt i styringsgruppen 15.02.2023. Den 6. juni 2023 ble det holdt heldagsseminar om *Profesjonsfag i lektorutdanningen*. Mål for seminaret var å fremme framdrift i den faglige utviklingen av lektorprogrammene, med fokus på utvikling av studieplaner og emneplaner for fagdidaktikk og pedagogikk. Om lag 30 representanter fra profesjonsfag, lektorsenteret, studenter og studieadministrasjon deltok.

Arbeidet ble fulgt opp med nytt seminar om *Praksis og profesjonsfag i ny modell for lektorutdanninga ved UiB* den 5. september 2023. Om lag 30 representanter fra profesjonsfag, lektorsenteret, studenter og studieadministrasjon deltok. Fokus var på helhet og sammenheng i studieløpet, og særlig mellom praksisordning og profesjonsfag.

Innen 1. november ble emneplaner for fagdidaktikk- og pedagogikkemner utviklet i fagmiljøene og sendt til behandling i felles programstyre. I sak 52/23 ble disse behandlet i en samlet sak, der helhet og sammenheng i praksis- og profesjonsdel av studiet ble drøftet og kommentert før emneplanene gikk til endelige vedtak på fakultetene.

I programstyremøte 7. desember ble praksisutvalgets forslag til emneplaner for langpraksisemner og kampuspraksisdager behandlet, i sak 62/23.

Fullstendige studieplaner for hvert program ble behandlet i møte 23. januar 2024, og fakultetene kunne nå opprette nye studieplaner og emneplaner med virkning fra studentkullet som tas opp høsten 2024.

Skolesamarbeid og partnerskap

Et tydelig partnerskap med skoleeier og praksisskolene styrker praksisopplæringen. Nasjonale strategier og stortingsmeldinger for lærerutdanning og skole legger vekt på et likeverdig, gjensidig partnerskap og samarbeid mellom skoleeier, skoler og UH-institusjoner. Gjennom vektlegging av forpliktende partnerskap og vektlegging av kompetanseutvikling i skolen skal UH-institusjonene bidra til kvalitetsøkning i skolen, samtidig som skolesektoren skal bidra til økt kvalitet i lærerutdanningene. På vegne av UiB har lektorsenteret deltatt i og forvaltet ulike aktiviteter som skal skape og legge til rette for et godt og forpliktende partnerskap mellom UiBs lærerutdanning og våre samarbeidsskoler og -skoleeiere.

Dialogmøter med skoleeiere

Lektorsenteret har i 2023 fortsatt dialogmøter med Vestland fylkeskommune (VLFK) og Bergen kommune (BK), som er de to skoleeierne vi har et mest utstrakt samarbeid med om praksisplasser til studentene.

Møter med Vestland Fylkeskommune i vår- og høstsemesteret 2023 (obs: flyttet til januar 2024).
Møte med Bergen kommune i februar og desember 2024.

Tema for møtene har blant annet vært tilskuddsordningen (dekomp), samarbeid om praksisplasser, Lærernes dag, avtaleverk for partnerskoler og universitetsskoler.

Avtaleverk praksisskoler

Lektorsenteret har ansvaret for å forvalte avtaleverket med skoleeiere og samarbeidsskoler, knyttet til partnerskap og praksis i lektorutdanningen og universitetsskolesamarbeid.

Våren 2023 ble nye partnerskoleavtaler om praksis sendt ut til skolene. 44 skoler signerte ny avtale med Universitetet i Bergen, 20 ungdomsskoler og 24 videregående skoler.

Lektorsenteret har arbeidet med å undersøke erfaringene både hos skolene og UiB med dagens universitetsskoleavtaler og har utarbeidet noen anbefalinger til hvordan universitetsskolesamarbeidet bør organiseres ved UiB. Lektorsenteret vil prioritere videre oppfølging av dette arbeidet.

Delte stillinger/partnerskapsstillinger

Lektorene i partnerskapsstillingene har vært nyttige praksisstemmer inn i redesignprosessen, særlig i forhold til utformingen av praksis i ny modell. De har bidratt inn i et prosjekt for å heve kvaliteten i praksis. I den forbindelse har det vært jobbet med å bedre informasjonen ut til skolene og utvikle en ny mal for førpraksismøter. De har også bidratt inn i en kartlegging av erfaringer som er gjort i forhold til universitetsskolesamarbeid og utkast til alternative modeller for videre samarbeid mellom skolene og universitetet. Høsten 2023 har de bidratt til å utvikle pilotprosjekt for å heve veiledningskvaliteten i praksis gjennom bruk av digitalt støttesystem. De har også bidratt i utarbeidelsen av program og format for Lærernes dag og lektorutdanningskonferansen.

KI-samarbeid med Vestland fylkeskommune

Lektorutdanningen v/lektorsenteret inngår i en ressursgruppe for kompetanseheving blant ledere og lærere i Vestland fylkeskommune. Samarbeidet har vært koordinert av UiB Videre, mens lektorsenteret og SLATE har deltatt. Lektorsenteret har også bidratt med å finansiere 25 % stilling til

en KI-mentor ved UiB/SLATE som veileder KI-mentorer i Vestland fylkeskommune (VLFK) sammen med et kompetanseteam i VLFK. Samarbeidet med fylket skal også styrke lektorutdanningen, slik at det doble formålet om kvalitetsutvikling både i skolen, men også i lærerutdanningen ved UiB, blir oppfylt.

Oppfølging av NOKUT-evaluering av lektorutdanning trinn 8-13

Den nasjonale evalueringen av lektorutdanning trinn 8-13 ble sluttført i 2022. I februar 2023 deltok prorektor for utdanning og leder av lektorsenteret i et digitalt oppfølgingsseminar med NOKUT, og UiB ble deretter bedt om innen juni 2024 å rapportere på oppfølgingen av NOKUTs vurdering av UiBs lektorutdanning.

I sin vurdering av UiBs lektorutdanning peker NOKUT særlig på tre punkt:

- Det er behov for å tydeliggjøre Lektorsenterets rolle og beslutningsmyndighet.
- Det er behov for bedre koordinasjon av lektorutdanningen på tvers av fakultet for å sikre studentenes tilhørighet og utvikling av profesjonsidentitet.
- Det er behov for å begrense overlapp mellom undervisning og praksis, og praksis bør organiseres i samarbeid med praksisskolene som perioder orientert mot bestemte temaer, aktiviteter og oppgaver som kan bidra til å forberede studentene på skolens hverdagsliv.

De to siste punktene var UiB allerede godt i gang med å gjennomføre tiltak på, primært gjennom redesignprosjektet, men òg gjennom oppfølging av egne interne evalueringer og tiltaksplaner. I løpet av 2023 har lektorsenteret gjennomført tiltak knyttet til

- Ny studiemodell med fokus på helhet og sammenheng.
- Begrensning av overlapp mellom undervisning, vurdering og praksis, utarbeide retningslinjer for forebygging og håndtering av kollisjoner (semesterplan og informasjonsarbeid).
- Organisering av praksis, gjennom utvikling av ny studiemodell og nye praksisemner og kampuspraksisdager med spesifiserte tema.
- Planlegging av pilotprosjekt for bruk av digitalt støttesystem for oppfølging av studenter i praksis
- Forbedring av informasjon og kommunikasjon med praksisveiledere og praksiskoordinatorer i skolen, blant annet ved bruk av startsamtaler for studenter i praksis.
- Felles velkomstmøte for nye lektorstudenter august 2023 og mottak av mentorgrupper på lektorsenteret ved semesterstart
- Faste møter med Fagutvalget for lektorstudentene i lektorutdanningen ved UiB
- Programvise fagutvalg (i NOKUTs rapport kalt linjeforeninger)
- Økning i driftsmidler til fellesaktiviteter for lektorstudenter i regi av fagutvalget i 2023

Lærernes dag

Lektorsenteret overtok koordineringsansvaret for Lærernes dag i 2023. Lærernes dag arrangeres fast av UiB siste fredag i januar og er samkjørt med planleggingsdag for skolene i Vestland fylke, Bergen kommune, m.fl.

Dagen viderefører tradisjoner fra *Fagleg-pedagogisk dag*, med navneendring til Lærernes dag fra 2020. Dagen har vært regnet som en dag knyttet til utdanningsvirksomheten til UiB, og ansett som et

etterutdanningstiltak rettet mot lærerne. Den har derfor vært koordinert av UiB Videre frem til 2023-arrangementet og nå overført til lektorsenteret og lektorutdanningen.

Etter noen år med digitale og hybride arrangement, blant annet som følge av pandemisituasjonen, ble dagen i januar 2024 lagt til UiBs kampus, og gjort til et fysisk arrangement med bredt program (festival-format). Dette viste seg å bli en stor suksess, med rekordpåmelding og svært gode evalueringer fra deltakerne. Både faglig innhold og format på programmet og dagen fikk gode tilbakemeldinger.

Totalt meldte 1700 deltakere seg på og rundt 1500 deltakere møtte på dagen. Flere skoler meldte om at det var lærere som ikke fikk plass, og kapasiteten på dagen bør utvides til neste år.

Programmet besto av vel 70 faglige bidrag fordelt over inntil 14 parallellsesjoner, med forskere fra alle fakultet.

Lærernes dag er en veletablert møteplass mellom UiBs forskere og lærerne i skolen. Det er en viktig arena for forskningsformidling og profilering av UiBs forskning og fag, og det er en prioritert dag hos en helt sentral samarbeidspartner, nemlig skolene i vår region. De positive assosiasjonene som dagen gir, bør også ses som en måte å styrke rekrutteringen av studenter til UiB.

Arrangement og møteplasser

Et viktig oppdrag i lektorsenterets mandat er å skape møteplasser for ansatte, studenter og eksterne samarbeidspartnere i lektorutdanningen. Her bygger vi på allerede godt etablerte møteplasser, som lektorutdanningskonferansen, forskningsdagen, fagfellesamling, lektorseremonien for uteksaminerte kandidater og en tradisjon for jule- og sommeravslutninger.

I 2023 ble *lektorlunsj* etablert, som et uformelt og faglig-sosialt tilbud til studenter og ansatte i UiBs lektorutdanning. Under lunsjen vil det gjerne forekomme en kort presentasjon av et tema, mens hovedfokuset vil være på det sosiale på tvers av fakultet, program og posisjon. Målsettingen er å invitere til en-to lektorlunsjer per semester.

Lektorsenteret har også faste møter med studentenes Fagutvalg for lektorutdanningen (FIL), som representerer lektorstudentene på tvers av lektorprogrammene ved UiB.

Lektorutdanningskonferansen

Konferansen er en årlig møteplass for lektorutdannere ved skolene og UiB, og en arena for interaksjon rundt tema, problemstillinger og forskning knyttet til skolen og lektorutdanningen. I 2023 ble konferansen arrangert 14.–15. februar med over 80 deltakere. Programmet hadde fokus på kampuspraksis i ny modell, samarbeid mellom profesjonsfagene og kunstig intelligens i skolen.

Forskningsdagen

Forskningsdagen er en forskningsarena for fagmiljøene i lektorutdanningen. Målet er å skape en arena for deling av forskning mellom aktører i lektorutdanningen. Forskningsdagen for lektorutdanningen ble dessverre avlyst i 2023 pga kolliderende arrangement for skolene hos VLFK og følgende lav påmelding. Det planlagte programmet for dagen hadde "kontroversielle tema" som overskrift.

Ekstern fagfellesamling

Lektorutdanningen ved UiB har fire eksterne fagfeller, en fra hvert av lektorutdanningsfakultetene. Ekstern fagfellesamling i 2023 ble avholdt 23.–24. oktober. Dag 1 var felles for alle fagfellene og programledelsen på lektorprogrammene, og hadde fokus på redesign, praksis i ny lektorutdanningsmodell og rekruttering i lektorutdanningen. Dag 2 ble avviklet på de respektive fakultetene, der det ble avholdt møter med studenter og fagmiljø på lektorprogrammene.

Sommer- og juleavslutning

Lektorutdanningen ved UiB har tradisjon for å arrangere både jule- og sommeravslutninger for de ansatte. Dette er rent sosiale arrangement, som samler rundt 30 ansatte (og ny-pensjonerte) i lektorutdanningen. Disse ble avholdt som normalt i 2023, og arrangementsansvaret fordeles mellom fakultetene og lektorsenteret.

Lektorseremonien

Avslutningsseremonien for lektorstudentene ble avholdt 9. juni 2023 på Scandic City med 275 deltakere, av disse 108 ferdige kandidater. I tillegg til kandidatenes gjester deltok ansatte i lektorutdanningen ved UiB i denne høytidelige markeringen av de nyutdannede lektorkandidatene.

Lektorlunsj

I 2023 arrangerte vi to lektorlunsjer:

- 27. mars snakket Anne-Grete Kaldahl om muntlighet og vurdering.
- 22. november snakket Christian Lomsdalen om fritaksretten i skolen.

Interessen var stor med 40 og 50 påmeldte. Tiltaket vurderes som vellykket og vil bli videreført.

Møter med Fagutvalget for lektorutdanningen (FIL)

Lektorsenteret har etablert faste møter med FIL-ledelsen for samarbeid og informasjonsutveksling om fagutvalgets arbeid og aktuelle saker i lektorutdanningen. Aktuelle tema i møtene i 2023 har vært knyttet til redesign av lektorutdanningen, nettsider, studiestart og budsjettildeling fra lektorsenteret. FIL har vært viktige bidragsyttere under arrangementen av både studiestart for lektorutdanningen og Åpen dag.

Faste arbeidsseminar i LUA

Avholdes en gang per semester. Faste møter ca. annenhver uke. LUA arbeider med rutiner og kvalitet i studentoppfølgingen og de studieadministrative tjenestene i lektorutdanningen. I 2023 har LUA jobbet særlig med redesign, studieprogramtekster, innplassering av KP-dager. Seminar for lektorutdanningsadministrasjonen (LUA): 6.-7.februar og 18.-19.oktober.

Gjesteforelesning

I samarbeid med Institutt for pedagogikk arrangerte lektorsenteret en gjesteforelesning med Torjer Olsen, professor ved UiT. Arrangementet var rettet mot studenter og ansatte i lektorutdanningen og handlet om samiske perspektiver i lektorutdanningen. Gjesteforelesningen ble holdt 7. februar.

Rekruttering

Lektorsenteret har hatt et særlig fokus på å etablere gode ressurser og kompetanse for rekrutteringsarbeid i lektorutdanningen. Studentambassadør for lektorutdanningen ble ansatt for profilering mot målgruppen i sosiale medier.

Stillingen er i stor grad knyttet til arbeid i sosiale media og har bidratt til økt synliggjøring av lektorutdanningen til et tilpasset publikum og med et tilpasset innhold. Studentambassadørens arbeid i team på kommunikasjonsavdelingen (KA) har vært planmessig og målrettet frem mot neste års søknadsfrist. Stillingens tilknytning til KA og et team med flere studentambassadører har gjort arbeidet helhetlig og representativt for UiB som utdanningsinstitusjon.

Gjennom stillingens arbeidssted på KA har også dialogen og samarbeidet med mellom lektorsenteret og KA blitt tettere. Dette muliggjorde bl.a. en rask iverksetting av rekrutteringskampanje for både PPU og lektorprogrammene i julen, når budsjettet viste at det fremdeles var tilgjengelige midler.

Lektorsenteret arrangerte også et samarbeidsmøte med fakultetene for informasjonsutveksling om rekruttering for lektorutdanningen, der arbeidsdeling ble avklart og etablering av fast møte for koordinering av rekrutteringskampanjer to ganger i året ble avtalt.

APPENDIX:

Styringsstrukturen i lektorutdanningen

Ny organisering av lektorutdanningen ved UiB (vedtatt av universitetsstyret 17.06.2021)

Fakultetene velger selv intern organisering for å sikre fullmakter og myndighet for sin programledelse

Programledelsen ved fakultetene (per februar 2023):

MN	LUHF, Lektorutdanningsutvalget ved MN
SV	LUSV, Lektorutdanningsutvalget ved SV Programstyret for lektorprogrammet i samfunnsfag
HF	LUHF, Lektorutdanningsutvalget ved HF Programstyret for lektorprogrammet i historie eller rel.vitenskap Programstyret i nordisk Programstyret for lektorprogrammet i fremmedspråk
PF	Programutvalg for PPU Programutvalg for pedagogikk i 5LU

